

Дело C-18/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

16 януари 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Verwaltungsgerichtshof (Австрия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

18 декември 2019 г.

Жалбоподател в ревизионното производство:

ХУ

Ответник:

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl

Предмет на главното производство

Бежанско право — Нови елементи или факти — Обхват — Възобновяване на процедурата — Неправилно транспониране на Директивата

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила, по-специално член 33 Релевантни разпоредби на националното право (наричана по-нататък и „Директивата относно процедурите“), член 267 ДФЕС

Преюдициални въпроси

1. Обхващат ли изразите „нови елементи или нови факти“, „установени или представени от кандидата“ в член 40, параграфи 2 и 3 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година

относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (преработен текст) (наричана по-нататък „Директивата относно процедурите“) и обстоятелства, които са били налице още преди окончателно да приключи предходната процедура за предоставяне на убежище?

При утвърдителен отговор на първия въпрос:

2. В случай че се появят нови факти или доказателства, които не е можело да бъдат изложени в предходната процедура, без чужденецът да има вина за това, достатъчно ли е на кандидата за убежище да се даде възможността да поиска възобновяването на окончателно приключила предходна процедура?

3. Когато кандидатът за убежище има вина, че не се е позовал на новоизложените основания още в предходната процедура за предоставяне на убежище, може ли органът да откаже да разгледа по същество последваща молба въз основа на национална норма, която закрепва общоприложим в административното производство принцип, въпреки че поради неприемането на специални норми държавата членка не е транспонирала правилно член 40, параграфи 2 и 3 от Директивата относно процедурите и вследствие на това не се е и изрично възползвала от залегналата в член 40, параграф 4 от Директивата относно процедурите възможност да предвиди изключение, що се отнася до разглеждането по същество на последващата молба?

Цитирани разпоредби на правото на Съюза

Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (наричана и „Директивата относно процедурите“): съображение 36, членове 1, 2, 33 и 40.

Цитирани национални разпоредби

Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz (Закон за общото административно производство, наричан по-нататък „AVG“): членове 68 и 69;

Verwaltungsgerichtsverfahrensgesetz (Закон за производството пред административните съдилища, наричан по-нататък „VwGVG“): член 32;

Asylgesetz 2005 (Закон за бежанците, наричан по-нататък „AsylG 2005“): членове 2, 3, 8, 10, 57 и 75;

Fremdenpolizeigesetz 2005 (Закон за правния режим на чужденците, наричан по-нататък „FPG“): членове 52 и 55;

Gesetz über das Verfahren vor dem Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Закон за производството пред Федералната служба по въпросите на чужденците и убежището, наричан по-нататък BFA-Verfahrensgesetz [BFA-VG]): член 9.

Кратко представяне на фактичката обстановка и на производството

- 1 Жалбоподателят ХУ, роден през 1990 г., е от Ирак. След като на 18 юли 2015 г. влиза неправомерно в Австрия, той подава молба за международна закрила съгласно AsylG 2005. В рамките на първото интервю от орган за обществена сигурност ХУ посочва, че е шиитски мюсюлманин. Шиитските мюсюлмани изисквали той да се сражава за тях. ХУ обаче не искал нито да се сражава, нито да убива други хора или сам да бъде убит. Освен това положението в Ирак било много тежко; там имало война. ХУ също така подчертава, че за него това е „единствената причина за бягство“.
- 2 С писмо от 23 март 2016 г. ХУ е поискал да бъде интервюиран в рамките на производството за предоставяне на убежище и, като се позовава на представени едновременно с това документи, посочва, че е бил задържан в родината си в продължение на пет месеца. Той бил обвинен в участие в наказуеми деяния. Освен това споменава, че през 2008 г. е бил прострелян.
- 3 На 30 май 2017 г. ХУ е бил интервюиран от Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl. Той твърди, че е неженен и няма деца. Бил роден в Багдад и винаги живял там. Баща му, братята и сестрите му също живеели в Багдад; майка му вече била починала. ХУ живеел при баща си, братята и сестрите си.
- 4 Като мотив да напусне родината си ХУ изтъква, че той и баща му били шиитски мюсюлмани, а майка му и роднините ѝ — сунитски мюсюлмани. Сред роднините на майката имало „някои хора“, които участвали в радикални групи. Тези хора го заплашили, че ще избият цялото семейство, ако ХУ „каже нещо за тях“.
- 5 ХУ е запитан нееднократно от Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl дали е посочил всички основания за бягство, на което той всеки път е отговорил положително.
- 6 След допълнително разследване, с решение от 29 януари 2018 г. Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl отхвърля молбата на ХУ както за предоставяне на статут на бежанец съгласно член 3, параграф 1 AsylG 2005, така и за предоставяне на субсидиарна закрила съгласно член 8, параграф 1 AsylG 2005. Освен това на ХУ не е издадено разрешение за пребиваване съгласно член 57 AsylG 2005, по отношение на него е взето решение за връщане (основано на член 52, параграф 2, точка 2 FPG, член 10 параграф 1, точка 3 AsylG 2005 и член 9 BFA-VG) и съгласно член 52, параграф 9 от FPG е установено, че репатрирането му в Ирак е допустимо. Органът определя 14-

дневен срок за доброволно напускане съгласно член 55, параграфи 1—3 от FPG от влизане в сила на решението за връщане.

- 7 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl мотивира решението си с това, че не може да кредитира твърденията на ХУ. Те по-специално били противоречиви, нелогични и в тях имало различни несъответствия.
- 8 ХУ обжалва решението на Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl Beschwerde пред Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд), като оспорва преценката от Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl на доказателствата. На 23 юли 2018 г. Bundesverwaltungsgericht провежда съдебно заседание.
- 9 Нито в жалбата си, нито в съдебното заседание пред Bundesverwaltungsgericht ХУ излага нови основания за своето бягство.
- 10 С определение от 27 юли 2018 г. Bundesverwaltungsgericht отхвърля жалбата, подадена от жалбоподателя, като неоснователна.
- 11 На 4 декември 2018 г. ХУ подава нова молба за международна закрила (наричана по-нататък и „последващата молба“). Като ново основание за бягство понастоящем той изтъква, че през целия си живот е бил хомосексуалист. Поради това той трябвало да живее в Ирак със страх за живота си. В първата си молба за убежище той премълчал това основание, защото не знаел, че ще може открито да заяви хомосексуалността си в Австрия. Това той разбрал едва през юни 2018 г.
- 12 С решение от 28 януари 2019 г. Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl отхвърля последващата молба както за предоставяне на статут на бежанец, така и за предоставяне на субсидиарна закрила съгласно член 68, параграф 1 AsylG 2005, поради наличието на сила на пресъдено нещо. Освен това на ХУ не е издадено разрешение за пребиваване съгласно член 57 AsylG 2005, по отношение на него е взето решение за връщане (основано на член 52, параграф 2, точка 2 от FPG, член 10 параграф 1, точка 3 от AsylG 2005 и член 9 от BFA-VG), съгласно член 52, параграф член 53 параграфи 1 и 2 от FPG му е издадена ограничена до две години забрана за влизане и съгласно член 52, параграф 9 от FPG е установено, че репатрирането му в Ирак е допустимо. Не му е предоставен срок за доброволно напускане съгласно член 55, параграф от FPG.
- 13 ХУ обжалва решението на Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl пред Bundesverwaltungsgericht.
- 14 С определение от 18 март 2019 г. Bundesverwaltungsgericht уважава жалбата в частта, в която тя е насочена срещу забраната за влизане. В останалата част обаче той отхвърля жалбата като неоснователна.

- 15 ХУ обжалва това определение пред Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд). Преюдициалното запитване е отправено в рамките на това производство по обжалване.

Основни доводи на страните в главното производство

- 16 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl мотивира отхвърлянето на последващата молба с това, че не може да кредитира новоизложеното основание за бягство. Тъй като релевантната фактическа обстановка не била променена, правната сила на решението, влязло в сила по първото производство за предоставяне на убежище, била пречка за ново решение по същество по последващата молба. Ето защо последващата молба трябвало да бъде отхвърлена поради наличието на сила на пресъдено нещо (*res iudicata*).
- 17 Bundesverwaltungsgericht по същество възприема това становище.
- 18 ХУ твърди, че хомосексуалността му наистина не е нов факт; такъв обаче била понастоящем дадената възможност той да може да я прояви. Твърдението му, че той бил в състояние да направи това едва поради „излизането си“, „във всички случаи“ можело да бъде кредитирано, защото посоченото било в съзвучие с общия житейски опит. Дори обаче твърдението му за хомосексуалността да било недопустимо съгласно австрийското право, то във всеки случай било допустимо съгласно Директива 2013/32. Освен това Bundesverwaltungsgericht трябвало при всички положения да отчете хомосексуалността му при преценката дали има основание да се забрани връщане (*refoulement*).

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 19 В настоящия случай определящото — и в рамките на **първия въпрос** — е как трябва да се тълкува изразът в член 40, параграфи 2 и 3 от Директива 2013/32 „установени или представени от кандидата нови елементи или факти“. Не е ясно дали сред тях са и обстоятелства, които са били налице още преди да влезе в сила решението по първата молба за международна закрила.
- 20 Отворената формулировка и системата на тази директива подкрепят подобно схващане. Това обаче се отклонява от споменатия в съображение 36 от Директива 2013/32 принцип на пресъдено нещо (*res iudicata*), поне ако се изхожда от разбирането в Австрия на този принцип. Ето защо е възможно този принцип да трябва да се разбира и по друг начин, що се отнася до Директива 2013/32.
- 21 Ако на първия въпрос трябва да се отговори утвърдително, с **втория въпрос** запитващата юрисдикция иска да се установи дали за целите на Директива 2013/32 е достатъчно кандидатът за убежище да поиска да бъде възобновено

предходното производство или по последващата молба трябва да бъде проведено ново производство.

- 22 Хипотетично и двете са възможни. Първият вариант се подкрепя от значимостта на правния институт на силата на пресъдено нещо, който следва от съображение 36 от Директива 2013/32. Вторият вариант се подкрепя от текста на член 40, параграф 3, съгласно който в случай на нови елементи или факти „разглеждането на молбата продължава в съответствие с разпоредбите на глава II“.
- 23 Пак в случай че на първия въпрос трябва да се отговори утвърдително, с **третия въпрос** запитващата юрисдикция иска да се установи дали на кандидат за убежище, който има вина, защото не е изложил новите основания още в първото производство, може да бъде отказано последващата молба да бъде разгледана по същество, въпреки че член 40 от Директива 2013/32 не е бил транспониран правилно.
- 24 Във връзка с това следва да се изясни дали при транспонирането на член 40, параграф 4 от Директива 2013/32 държавите членки трябва да предвидят *изрично* изключение, що се отнася до разглеждането по същество на последващите молби, или дали националното право може да бъде тълкувано в смисъл, че е съобразено с правото на Съюза.